

Variasi Kata Pinjaman Bahasa Arab Dalam Dialek Melayu Perlis : Analisis Geolinguistik

Variations of Arabic Loanwords in the Perlis Malay Dialect: Geolinguistic Analysis

Ainur Syakirah binti Muhd Hissam¹, Zuliana binti Zubir²

ABSTRAK

Perlis ialah sebuah negeri yang unik kerana bersempadan dengan sebuah negara asing di utaranya iaitu Thailand dan bersebelahan negeri Kedah. Kedudukannya yang unik ini turut memberikan impak kepada dialek Melayu yang dituturkan oleh penutur natif di Perlis. Manakala kata pinjaman dalam bahasa Arab ini dilihat dalam bahasa Melayu mempunyai kaitan rapat dengan Islam yang menjadi pegangan majoriti masyarakat Melayu. Bangsa Melayu dilihat amat sinonim dengan Islam termasuk dalam aspek bahasa. Manakala Islam amat sinonim dengan bahasa Arab yang merupakan bahasa pilihan bagi menyampaikan isi kandungan al-Quran. Kajian ini akan menganalisis beberapa kata pinjaman bahasa Arab yang digunakan dalam dialek Melayu Perlis. Justeru kajian ini akan cuba mengkaji taburan dialek di Perlis. Kajian ini merupakan salah satu usaha awal untuk mengkaji dialek Melayu Perlis dari sudut dialektologi yang bertumpu kepada kata pinjaman dalam bahasa Arab yang digunakan oleh penutur asli Perlis. Secara umumnya, tumpuan kawasan kajian meliputi beberapa buah kampung yang terpilih di negeri Perlis. Beberapa leksikal kata pinjaman bahasa Arab yang dilihat mempunyai variasi yang banyak akan menjadi leksikal pilihan dalam kajian ini. Oleh itu, dengan menggunakan rumus transformasi generatif untuk melihat perubahan yang berlaku dalam varian leksikal yang melibatkan fonologi leksikal "kafir", "takdir" dan "sahur". Kajian ini juga merupakan kesinambungan kepada kajian-kajian lepas yang mengkaji dialek dan juga tumpuan kepada kerencaman sebutan pinjaman bahasa Arab yang digunakan penduduk di negeri Perlis.

Kata kunci: Dialek Perlis, Pinjaman Bahasa Arab, Rumus Transformasi Generatif

ABSTRACT

Perlis is a unique state because it borders a foreign country in the north which is Thailand and next to the state of Kedah. This unique position also has an impact on the Malay dialect spoken by native speakers in Perlis. While this loan word in Arabic is seen in the Malay language as having a close connection with Islam which is held by the majority of the Malay community. The Malay race is seen as synonymous with Islam, including in the aspect of language. While Islam is synonymous with Arabic, which is the language of choice for conveying the content of the Quran. This study will analyze some Arabic loanwords used in the Perlis Malay dialect. Therefore this study will try to study the distribution of dialects in Perlis. This study is one of the initial efforts to study the Malay dialect of Perlis from a dialectological point of view that focuses on loanwords in Arabic used by native speakers of Perlis. In general, the focus of the study area covers several selected villages in the state of Perlis. Some lexical Arabic loanwords that are seen to have a lot of variation will be the lexical choice in this study. Therefore, by using the generative transformation formula to see the changes that occur in lexical variants involving the lexical phonology of "kafir", "takdir" and "sahur". This study is also a continuation of previous studies that studied dialects and also focused on the pronunciation of Arabic loanwords used by residents in the state of Perlis.

Keywords: Perlis Dialect, Arabic Borrowing, Generative Transformation Formula

¹ Ainur Syakirah binti Muhd Hissam, Sarjana Muda, Pusat Bahasa & Pengajian Umum, Kolej Universiti Islam Perlis, ainursyakirah@kuiips.edu.my

² Zuliana binti Zubir, Sarjana, Pusat Bahasa & Pengajian Umum, Kolej Universiti Islam Perlis, zuliana@kuiips.edu.my

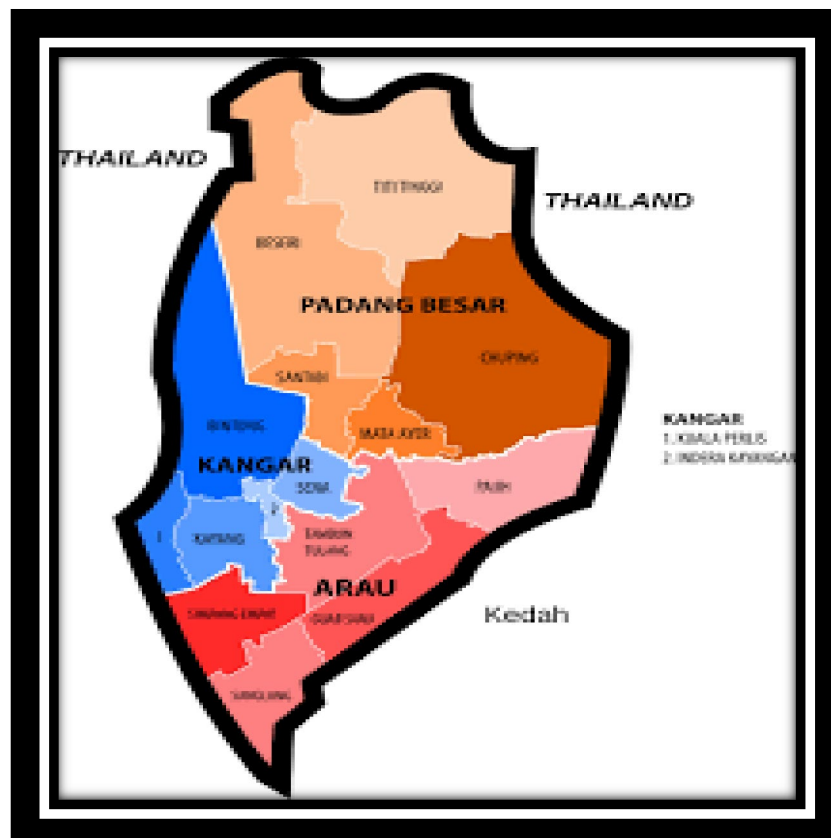
Pengenalan

Dialek merupakan variasi bahasa yang dituturkan oleh sekelompok penutur tertentu di kawasan tertentu yang melampaui sempadan politik. Walaupun wujudnya perbezaan dialek di kawasan kawasan tersebut, tetapi kadar kesalingfahaman terhadap semua dialek adalah tinggi. Malah penyebaran semua dialek masih menunjukkan kesinambungan yang ketara walaupun sebutannya berbeza (Meillet 1967). Dialek sebagai satu sub-bahasa yang mewakili bahasa tuturan sesebuah penduduk di satu-satu kawasan (Asmah, 1985). Collins (1986) mentakrifkan dialek sebagai satu ragam bahasa yang dibezakan secara tegas daripada ragam-ragam lain berdasarkan ciri-ciri penyebutan, kosa kata dan tatabahasa. Tambahnya lagi, ragam bahasa ini terdapat dalam daerah geografi tertentu dan dalam suasana sosial tertentu. Keterwakilan dialek yang dibentuk bagi sesebuah kawasan adalah berbeza dari suatu komuniti dengan komuniti yang lain. Buktinya, di Malaysia terdapat pelbagai dialek mengikut daerah seperti yang dikemukakan oleh Asmah (1985). Hal ini turut sama diujahkan oleh Mario & Frank Gaynor (1960) dan Abdul Hamid Mahmood (1993) yang menyatakan bahawa dialek merupakan bentuk khusus sesuatu bahasa yang dituturkan oleh sekumpulan penutur di daerah tertentu atau di kawasan geografi tertentu. Hal ini jelas menunjukkan bahawa dialek dan kawasan geografi merupakan perkara yang saling berkaitan antara satu sama lain. Malaysia merupakan sebuah negara yang kaya dengankhazanah dialeknya. Salah satunya adalah dialek negeri Perlis. Dialek negeri Perlis berasal daripada dialek Kedah. Menurut Asmah (1993), dialek Kedah adalah bahasa Melayu yang mempunyai ciri-ciri tersendiri yang dituturkan dari Perlis sampai ke Perak Utara. Menurut Fazal Mohamed, Junaini, Zaharani & Nor Hashimah, (2010) dan Sakinah & Fazal Mohamed (2016) bagi rakyat negeri Perlis, Kedah, Pulau Pinang, dan Perak Utara pada umumnya bahasa pertuturan harian hampir sama dan boleh difahami antara satu dengan lain. Jika terdapat perbezaan, mungkin pada perkataan-perkataan tertentu sahaja. Namun kajian Fazal Mohamed & Noriati (2017) membahaskan bahawa dialek Perlis mempunyai urutan ayat yang unik untuk diselidiki.

Kedatangan agama Islam ke alam Melayu sekitar abad ke-13 dan ke-14 telah membawa pengaruh yang cukup besar dalam semua aspek kehidupan masyarakat Melayu. Pengaruh Islam bukan sahaja telah mengubah kepercayaan dan agama asal masyarakat, tetapi memberikan kesan terhadap bahasa, budaya dan sastera. Walau bagaimanapun, pengaruh Islam terhadap bahasa mendominasi aspek lain, khususnya yang berkaitan dengan kosa kata. Malahan perkataan yang dipinjam ini juga telah berfungsi untuk melambangkan warisan budaya masyarakat Melayu kerana di dalamnya terdapat hal yang berkaitan dengan agama, adat, perayaan, undang-undang, dan sebagainya. Keadaan ini telah menggambarkan tahap hubungan dan kerjasama antara bangsa Arab dengan Melayu, bahkan mendekati bangsa Melayu dengan umat Islam yang lain dari segi budaya yang menggunakan perkataan Arab yang sama. (Awang Sariyan, 2000) Tidak dinafikan kosa kata bahasa Arab telah banyak mempengaruhi perkembangan kosa kata bahasa Melayu dari dulu sehingga kini. Dengan kedatangan pedagang Arab dan ulama' Islam ke tanah Melayu seawal kurun ke-14 Masihi, bahasa Melayu dikatakan telah mula menerima pengaruh bahasa Arab (Abdel Raziq, 1996). Apatah lagi bagi masyarakat Melayu yang beragama Islam, bahasa Arab sememangnya menjadi bahasa ibadat dan bahasa keagamaan mereka. Jika dilihat kepada penggunaan bahasa Melayu pada masa ini, terdapat banyak perkataan Arab yang telah dipinjamkan ke dalam bahasa Melayu sama ada dalam bentuk pertuturan ataupun penulisan. Hakikat ini turut diakui oleh para penyelidik yang berminat mengkaji pengaruh bahasa Arab terhadap bahasa Melayu. Sebagai contoh, Abdul Hamid Ahmad dalam kamusnya, iaitu Kamus al-Hamidi telah menyenaraikan 2000 patah perkataan bahasa Arab yang telah dibawa masuk ke dalam bahasa Melayu (Mustafa Daud, 1996). Kemasukan perkataan Arab ini telah mengayakan bahasa Melayu dari segi kosa kata dan penggunaannya dalam masyarakat Melayu, khususnya dalam bidang agama. Hal ini kerana, hubungan bahasa Arab dengan agama Islam tidak dapat dipisahkan, malahan bahasa Arab adalah sumber asas kepada syariat Islam.

Latar Belakang Negeri Perlis

Negeri Perlis Indera Kayangan atau Perlis Darul Sunnah merupakan negeri yang terkecil di Malaysia. Negeri ini terletak di utara Semenanjung Malaysia dan bersempadan dengan Provinsi Satun dan Songkhla, Thailand di sebelah utara, dan Kedah di sebelah selatan. Menurut perangkaan Malaysia, pada tahun 2010, jumlah penduduknya dianggarkan seramai 198,335 orang. Pembahagian etnik pula iaitu Melayu sebanyak (166,200 orang), Cina sebanyak (24,000 orang), India sebanyak (3,700 orang), dan lainlain sebanyak (5,400 orang), serta bumiputera lain (600 orang). Selain itu, terdapat 26 buah mukim dan 16 buah pekan.

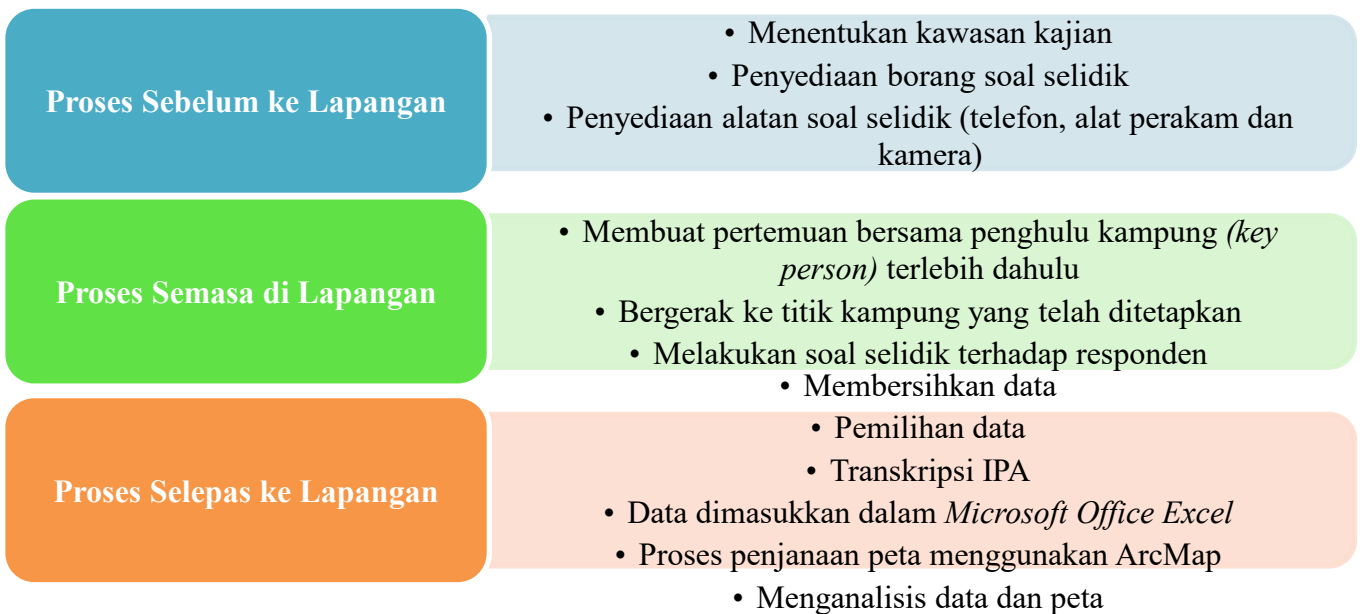

Objektif Kajian

Penulis telah menetapkan satu objektif kajian dalam penyelidikan ini bertujuan untuk mendapatkan kajian yang lebih berfokus dan hasil dapatan kajian menepati kehendak kajian yang dijalankan. Objektif yang ditetapkan menerusi kajian ini, iaitu mengenal pasti tiga variasi leksikal kata pinjaman bahasa Arab pilihan di negeri Perlis.

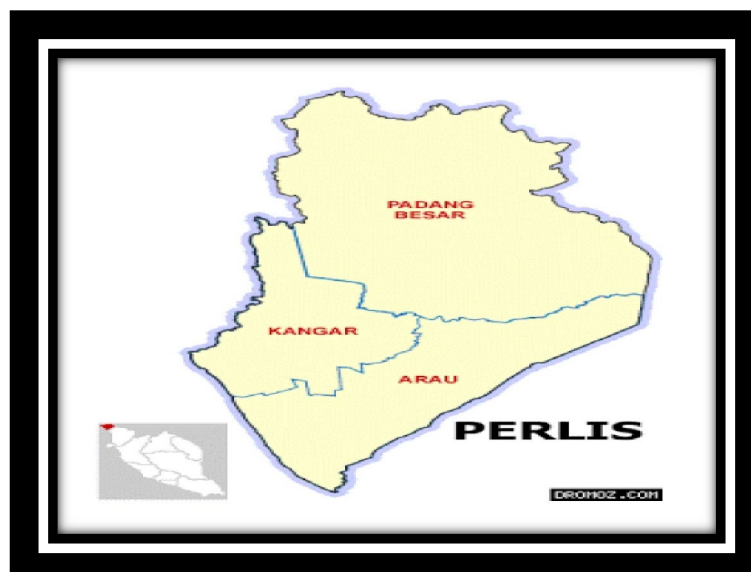
Metodologi Kajian

Sesebuah kajian atau penyelidikan ilmiah dan saintifik memerlukan metodologi kajian yang teancang dan juga sistematik. Menurut Nor Hashimah (2006), penyelidikan bukan sahaja dapat memperlihatkan satu fenomena bahasa dengan lebih jelas malah akan menjadikan ilmu itu lebih sahih kesaintifikannya. Beliau turut menjelaskan bahawa linguistik adalah ilmu yang bersifat saintifik iaitu ciri saintifik ini harus mampu memenuhi kriteria pengamatan (*observatory*), penghuraian (*descriptive*) dan penjelasan (*explanatory*). Berikut merupakan Carta Alir bagi kaedah penyelidikan lapangan.

Skop Dan Batasan Kajian

Batasan Kawasan

Pemilihan Lokasi Kajian

Bil.	Daerah	Kampung
1.	Daerah Kangar	Kampung Paya Tengah
		Kampung Padang Lati
		Kampung Padang Melangit
		Kampung Beseri Dalam
		Kampung Paya

Perbincangan

Bahagian penganalisan data ini lazimnya melibatkan pemaparan data dan pentafsiran data. Data yang diperolehi di kajian lapangan memperlihatkan terdapatnya pelbagai varian bunyi atau sebutan dan leksikal bagi ketiga-tiga eksikal yang dikaji dalam kajian ini iaitu leksikal 'takdir', 'kafir' dan 'sahur'. Seterusnya, dalam bahagian penganalisan data kedua pula, melibatkan penafsiran data. Dalam bahagian ini, penulis akan menerangkan serba sedikit tentang perilaku fonologi yang berlaku pada ketiga-tiga leksikal yang dikaji.

Pemaparan Data

Pemaparan data dalam bahagian ini akan menunjukkan hasil kajian setelah penulis melakukan kajian lapangan di kampung yang terpilih dalam daerah Kangar Perlis. Penulis mendapati terdapat pelbagai varian bunyi dan sebutan bagi leksikal yang dikaji. Jadual di bawah memaparkan setiap varian bunyi dan leksikal yang ditemui dalam kalangan penutur dialek di kampung dalam daerah Kangar Perlis.

Jadual 1: Senarai Varian Sebutan Bagi Leksikal “Takdir” Di Semua Kampung Kajian

BIL	KAMPUNG	VARIASI	L1	L2
		LEKSIKAL	[takdɛ]	[taxdɛ]
1.	Kampung Paya Tengah	Takdir	5	
2.	Kampung Padang Lati			5
3.	Kampung Padang Melangit		5	
4.	Kampung Beseri Dalam		2	3
5.	Kampung Paya		5	
JUMLAH			17	8
JUMLAH KESELURUHAN			25	

Jadual di atas menunjukkan jumlah penggunaan varian bunyi dan leksikal ‘takdir’ yang ditemui dalam lima buah kampung di daerah Kangar Perlis. Terdapat dua varian ditemui yang digunakan di daerah Kangar bagi leksikal takdir iaitu L1 [takdɛ] dan L2 [taxdɛ]. Penggunaan varian L1 [takdɛ] menunjukkan penggunaan paling tinggi iaitu sebanyak 17 orang responden di kampung yang terlibat seperti kampung Paya Tengah, Kampung Padang Melangit, Kampung Beseri Dalam dan Kampung Paya. Manakala bagi varian L2 [taxdɛ] pula sebanyak 8 reponden yang menggunakan varian tersebut di Kampung Padang Lati dan juga kampung Berseri Dalam.

Jadual 2: Senarai Varian Sebutan Bagi Leksikal ‘Kafir’ di Semua Kampung Kajian

BIL	KAMPUNG	VARIASI	L1	L3
		LEKSIKAL	[kapiɑç]	[kafɛ]
1.	Kampung Paya Tengah	Kafir	5	
2.	Kampung Padang Lati		1	4
3.	Kampung Padang Melangit		5	
4.	Kampung Beseri Dalam		3	2
5.	Kampung Paya		5	
JUMLAH			19	6
JUMLAH KESELURUHAN			25	

Berdasarkan jadual di atas pula, terdapat dua varian bagi leksikal “takdir ” yang digunakan di kampung-kampung tersebut yang tersenarai dalam daerah Kangar. Dua varian yang ditemui di kesemua kampung yang dikaji ialah L1 [kafɛ] dan L2 [kapiɑç] Varian LA [Kapiɑç] menunjukkan jumlah varian yang tertinggi penggunaannya iaitu sebanyak 19 responden di kampung kajian iaitu Kampung Paya Tengah, Kampung Padang Lati, Kampung Padang Melangit, Kampung Beseri Dalam dan juga Kampung Paya. Manakala bagi L2 [kafɛ] ditemui di Kampung Padang Lati dan Kampung Beseri Dalam sebanyak 6 orang responden yang menggunakannya.

Jadual 3 : Senarai Varian Sebutan Bagi Leksikal “Sahur” Di Semua Kampung Kajian

BIL	KAMPUNG	VARIASI	L1	L2	L3
		LEKSIKAL	[soç]	[sahuç]	[sahoç]
1.	Kampung Paya Tengah	Sahur	3	2	
2.	Kampung Padang Lati		4		1
3.	Kampung Padang Melangit		3		2
4.	Kampung Beseri Dalam		3		2
5.	Kampung Paya		5		
JUMLAH			20	2	5
JUMLAH KESELURUHAN			25		

Berdasarkan jadual di atas, terdapat tempat varian bagi leksikal “sahur” yang digunakan di kampung kajian. Varian tersebut ialah L1 [soç], L2 [sahuç] dan L3 [sahoç]. Varian yang tertinggi penggunaannya ialah L1-Soç iaitu sebanyak 20 responden di Kampung Paya Tengah, Kampung Padang Lati, Kampung Padang Melangit, Kampung Beseri Dalam dan Kampung Paya. Varian kedua tertinggi ialah L3 [sahoç] iaitu sebanyak 7 orang reponden di Kampung Padang Lati, Kampung Padang melangit dan Kampung Beseri Dalam. Seterusnya varian L2 [sahuç] menunjukkan penggunaan yang sama iaitu sebanyak 2 responden di Kampung Paya Tengah bagi L2 [sahuç].

Analisis Fonologi

Analisis fonologi merupakan satu penelitian yang melibatkan penghuraian tentang varian bunyi yang menunjukkan wujudnya perbezaan bagi penyebaran di antara dialek Perlis dengan dialek–dialek Melayu yang terdapat di Semenanjung Malaysia. Hal ini bagi menjawab objektif pertama pengkaji untuk menunjukkan penyebaran dialek Perlis di beberapa kampung yang terlibat. Pengkaji juga telah melihat aspek fonologi dari sudut bunyi vokal dan konsonan secara ringkas dalam leksikal-leksikal dialek Perlis. Beberapa varian leksikal telah dikaji dalam dialek Perlis ini. Pengkaji juga mendapati bahawa leksikal yang dikaji kebanyakannya berlaku banyak perubahan dalam bentuk fonologi yang melibatkan lima buah kampung yang

mengalami perubahan fonologi. Misalnya untuk varian leksikal “takdir”, “kafir” dan “sahur” dapat dilihat dalam rajah di bawah. Bahagian ini akan membincangkan secara umum tentang perubahan yang melibatkan tiga varian leksikal tersebut.

Input Data	Output Data
1. /takdir/	[takdɛ] [taxdɛ]
2. /kafir	[kafɛ] [kapiɑç]
3. /sahur/	[sahuç] [sahoç] [soç]

i) Varian leksikal “takdir”

Bil	Varian	Leksikal
1.	(V1)	[takdɛ]
2.	(V2)	[taxdɛ]

Leksikal [takdɛ] dan [taxdɛ] merupakan leksikal bagi sebutan dialek Perlis iaitu yang bermaksud “takdir” . Namun yang membezakan kedua-dua sebutan itu ialah terdapatnya dialek bagi beberapa kampung yang menggunakan V1 dan V2 dalam pertuturan seharian mereka. Pengkaji mendapati bahawa leksikal [takdɛ] merupakan varian yang dituturkan oleh penduduk Kampung Paya Tengah, Kampung Padang Melangit, Kampung Beseri Dalam dan Kampung Paya. Manakala leksikal [taxdɛ] ialah varian yang dituturkan oleh penduduk Kampung Padang Lati dan Kampung Beseri Dalam sahaja. Dalam fonologi dialek Perlis pengkaji mendapati bahawa terdapatnya rumus peleburan VK /ir/ dan rumus penggantian /ir/ kepada /ɛ/ pada akhir kata. Rumus yang berlaku bagi leksikal [takdɛ] adalah seperti berikut :

1. Rumus peleburan VK : ir # -> Ø / _ #
2. Rumus Penggantian VK : ir # -> ɛ / - #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

Input : /Takdir/
 Rumus peleburan VK : /takd/
 Rumus Penggantian VK : /takdε/
 Output : [takdε]

Manakala bagi V2 pula dilihat telah berlaku perubahan dari segi fonologi iaitu penggantian kosonan / k / dan konsonan pinjaman / x /. Kemudian berlakunya peleburan VK / ir / kepada vokal depan separuh rendah / ε / di akhir kata. Rumus yang berlaku adalah seperti berikut :

1. Rumus penggantian konsonan pinjaman : k # -> x / _ #
2. Rumus peleburan VK : ir # -> Ø / - #
3. Rumus Penggantian VK : ir # -> ε / - #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

Input : /Takdir/
 Rumus Penggantian konsonan pinjaman: / taxdε /
 Rumus Peleburan VK : / taxd /
 Rumus penggantian VK : / taxdε /
 Output : [taxdε]

ii) Varian leksikal “kafir”

Bil	Varian	Leksikal
1.	(V1)	[kafε]
2.	(V2)	[kapias]

Varian seterusnya ialah [kafε] dan [kapias]. Bagi V1 berlaku terdapat perubahan dari segi fonologi iaitu rumus peleburan VK /ir/ dan rumus penggantianVK kepada vokal depan separuh sempit /ε/. Rumus yang berlaku pada leksikal [kafε] adalah seperti berikut :

1. Rumus peleburan VK : ir # -> Ø / - #
2. Rumus Penggantian VK : ir # -> ε / - #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

Input : / kafir/
 Rumus peleburan VK : / kaf /
 Rumus Penggantian VK: /kafε/
 Output :[kafε]

Bagi V2 berlaku perubahan perubahan daripada bahasa standard kepada dialek Perlis berlakunya rumus peleburan KV / fi / kepada rumus penggantian KV / pi / dan rumus penggantian faringealisasi /r/ kepada /ç/ di akhir kata. Rumus yang berlaku pada leksikal [kapiaç] adalah seperti berikut :

1. Rumus peleburan KV : fi # -> Ø / _ #
2. Rumus penggantian KV : fi # -> pi / - #
3. Rumus Penggantian Faringealisasi : r # -> ç / - #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

Input: /Kafir/
 Rumus Peleburan KV : / Kaar /
 Rumus penggantian KV : / kapiar /
 Rumus Penggantian faringealisasi : / kapiaç /
 Output: [kapiaç]

iii) Varian leksikal “sahur”

Bil	Varian	Leksikal
1.	(V1)	[sahuç]
2.	(V2)	[sahoç]
3.	(V3)	[suwo?]

4.	(v4)	[soç]
----	------	-------

Leksikal [sahuç], [sahoç], [suwo?] dan [soç] merupakan leksikal bagi sebutan dialek Perlis iaitu yang bermaksud “sahur” . Namun yang membezakan keempat-empat sebutan itu ialah terdapatnya dialek bagi beberapa kampung yang menggunakan V1, V2, V3 dan V4 dalam pertuturan seharian mereka. Pengkaji mendapati bahawa leksikal [sahuç] merupakan varian yang dituturkan oleh segelintir penduduk Kampung Paya Tengah, manakala varian leksikal [sahoç] dituturkan oleh segelintir penduduk Padang Lati, Kampung Padang Melangit dan Kampung Beseri Dalam. Bagi V3 hanya melibatkan penduduk kampung padang Lati yang menggunakan varian ini. Manakala leksikal [soç] ia dituturkan oleh kebanyakan penduduk kampung yang dikaji.

V1 [sahuç] iaitu jelas menunjukkan bahawa terdapat rumus yang terlibat kerana terdapat perubahan bunyi pada konsonan /r/ di akhir kata. Rumus yang berlaku adalah seperti berikut:

1. Rumus penggantian K : r # -> ç / _ #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

<p style="text-align: center;">Input: /sahur/ Rumus penggantian K : /sahuç/ Output : [sahuç]</p>

V2 [sahoç] berlaku perubahan perubahan daripada bahasa standard kepada dialek Perlis berlakunya rumus penggantian V / o / di tengah kata. Selain itu, terdapat juga rumus / ç / diakhir kata. Rumus yang berlaku adalah seperti berikut :

1. Rumus penggantian V: u # -> o / _ #
2. Rumus penggantian faringealisasi : r # -> ç / - #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

<p style="text-align: center;">Input: /sahur/ Rumus Penggantian V :/sahor/ Rumus Penggantian Faringealisasi : /sahoç/ Output : [sahoç]</p>

Bagi V3 [soʔ] berlaku perubahan-perubahan daripada bahasa standard kepada dialek Perlis. Berlakunya rumus penggantian V / o / di akhir kata serta rumus peleburan KV / hu / padasuku kata kedua varian / sahur /. Namun, terdapat juga dan rumus penggantian faringealisasi / ʧ / di akhir kata. Rumus yang berlaku adalah seperti berikut:

1. Rumus penggantian V : a # -> o / - #
2. Rumus peleburan KV : hu # -> Ø / - #
3. Rumus penggantian faringealisasi : r # -> ʧ / - #

Berikut pula ditunjukkan derivasi bagaimana rumus di atas beroperasi :

Input : /sahur/ Rumus penggantian V : /sohur/ Rumus peleburan KV : /sor/ Rumus penggantian faringealisasi : /soʔ/ Output: [soʔ]

Kesimpulan

Kajian ini merupakan salah satu usaha awal untuk mengkaji dialek Melayu Perlis dari sudut dialektologi yang bertumpu kepada kata pinjaman dalam bahasa Arab yang digunakan oleh penutur asli Perlis. Secara umumnya, tumpuan kawasan kajian meliputi beberapa buah kampung yang terpilih di negeri Perlis. Beberapa leksikal kata pinjaman bahasa Arab yang dilihat mempunyai variasi yang banyak akan menjadi leksikal pilihan dalam kajian ini. Oleh itu, dengan menggunakan rumus transformasi generatif untuk melihat perubahan yang berlaku dalam varian leksikal yang melibatkan fonologi leksikal “ kafir”, “takdir” dan “ sahur”.Kajian ini juga merupakan kesinambungan kepada kajian-kajian lepas yang mengkaji dialek dan juga tumpuan kepada kerencaman sebutan pinjaman bahasa Arab yang digunakan penduduk di negeri Perlis.

Rujukan

- Asmah Haji Omar. 1985. *Susur galur bahasa Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Asmah Haji Omar. 1997. *The Phonological diversity of the Malay Dialect*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Asmah Haji Omar. 2001. *Kaedah penyelidikan bahasa di lapangan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Asmah Haji Omar. 2002. *Kaedah penyelidikan bahasa di lapangan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Asmah Haji Omar. 2008. *Pengembaraan ke Kedah, Perlis dan Kelantan Za'ba*. Selangor: Dawama Sdn. Bhd.
- Collins, J.T. 1983. *Dialek Ulu Terengganu*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Collins, J. T. 1986. *Antologi kajian dialek Melayu*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Nor Hashimah Jalaluddin. 2006. *Budaya penyelidikan dan penerbitan bertamadun: Satu Sinergi*. GEMA Online Journal of Language Studies 6(2): 49-64.
- Nor Hashimah Jalaluddin. 2015. *Penyebaran dialek Patani di Perak: Analisis geolinguistik*. *Melayu: Jurnal Antarabangsa Dunia Melayu* 8 (2): 310-330.
- Nor Hashimah Jalaluddin, Zaharani Ahmad, Harishon Radzi, Norlisafina Sanit. 2016. *Variasi kata ganti nama dialek di pesisir Perak: Analisis geographical information system (GIS)*. GEMA Online Journal of Language Studies 16(1): 109-123.
- Norlisafina Sanit. 2014. *Variasi leksikal kata ganti nama dialek di pesisir sungai Perak: aplikasi geographical information system (GIS)*. Tesis Sarjana. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Onishi, T. 2010. *Analyzing dialectological distributions of Japanese*. *Dialectologia Journal* 1(2010): 123-135.
- Osaki. 2003. *Levels and trends of international migration. Department of Economic and Social Affairs Population Division*. United Kingdom: New York.